

EULEP Bülteni, No. 14.

Mayıs 2026

Yetkinlik Çerçevesi ve Modern Değerlendirme Araçları: İnsan Kaynağını Geleceğe Hazırlamak

**co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union**

Giriş: Beceri Eksikliği ve Eğitim İhtiyacı EULEP kapsamında gerçekleştirilen kapsamlı anketler, işletmelerin Artificial Intelligence (AI) teknolojilerinin verimliliği artıracığına dair güçlü bir inanca sahip olduğunu, ancak iş gücünün bu dönüşüme henüz hazır olmadığını ortaya koymaktadır. Şirketlerin %76'sı AI eğitimi için orta veya yüksek derecede bir ihtiyaç olduğunu belirtirken, personelin mevcut etik ve teknik beceri seviyeleri genellikle "düşük" veya "orta" (1 ile 3 puan arası) olarak değerlendirilmektedir. Bu geçiş sürecinde çalışanların "makinelere değiştirilme" korkusu gibi psikolojik ve yapısal riskleri yönetmek için Social Innovation (SI) araçları devreye girmektedir. SI, yeni iş birliği formları geliştirerek personelin dijital geçiş sürecinde yolunu bulmasına yardımcı olan kritik bir araçtır.

Yetkinlik Çerçevesinin (Competency Framework) Oluşturulması Başarılı bir AI ve Virtual Reality (VR) adaptasyonu için tüm personelin uzman olması gerekmez; yetkinliklerin rollere göre stratejik olarak dağıtılması esastır. Bir yetkinlik çerçevesi, çalışanların rolleri için gereken beceri, bilgi ve davranışları şu beş temel kategoride tanımlar:

- **Temel Yetkinlikler (Core):** Karar verme, iletişim ve duygusal zeka gibi tüm çalışanlar için geçerli taban beceriler.
- **Liderlik Yetkinlikleri (Leadership):** Stratejik planlama, ekip yönetimi ve liderlik hattı oluşturma yetenekleri.
- **Fonksiyonel Yetkinlikler (Functional):** Departmana özel

beceriler; örneğin AI yazılımını kullanma veya VR uygulamalarını yönetme.

- **Teknik Yetkinlikler (Technical):** Yazılım geliştirme, veri analizi veya AI algoritmalarını programlama gibi uzmanlıklar.
- **Davranışsal Yetkinlikler (Behavioural):** Etik yaklaşım, bütünlük, esneklik ve proaktif tutum.

İşletmeler, bu yetkinlikleri tanımlarken DigComp gibi Avrupa standartlarını kullanarak "temel" seviyeden "ileri uzmanlık" seviyesine kadar (1-5 arası puanlama) ölçeklendirmelidir.

Öne Çıkan AI Değerlendirme Araçları Çalışanların mevcut beceri seviyelerini ve hedeflenen seviyeyi ölçmek için modern dijital araçlar kullanılmaktadır:

- IBM Watson AI Skills Assessment: Profesyonellerin makine öğrenmesi, doğal dil işleme ve bilgisayarlı görü alanlarındaki hem teorik bilgilerini hem de pratik uygulama yeteneklerini ölçer.
- HackerRank AI Platformu: Adayların Python ve R gibi dillerde kodlama performanslarını, veri ön işleme ve model değerlendirme becerilerini gerçek zamanlı bir kod yürütme ortamında test eder.
- Pluralsight IQ: Uyarlanabilir (adaptive) bir zorluk seviyesi sunarak bireylerin sinir ağları ve AI çerçeveleri konusundaki

uzmanlığını ölçer ve sonuçlara göre kişiselleştirilmiş öğrenme yolları sunar.

- Coursera AI for Everyone: Daha çok teknik olmayan personele yönelik olup, AI'nın iş etkileri ve etik boyutlarına dair anlayışı ölçen sınavlar sunar.

Sonuç: Doğru yetkinliklerin doğru rollerle eşleştirilmesi, işletmelerin AI ve VR teknolojilerinden tam kapasiteyle yararlanmasını sağlarken, yapılandırılmış bir beceri değerlendirme süreci karmaşık dijital dönüşüm operasyonlarını sorunsuz bir entegrasyona dönüştürmektedir.

İletişim Bilgileri

Daha fazla bilgi için lütfen ziyaret edin:

- EULEP: eulep.eu
- TOBB Üniversitesi: [TOBB ETÜ](http://TOBB.ETÜ)